



ความลับกับพระราชอำนาจ: การปกปิดและการเปิดโปงในอังกฤษช่วงศตวรรษที่ 17¹

วิศรุต พึงสุนทร *

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

Secrecy and the King's Power: Concealment and Revelation in the 17th-Century England

Phungsoondara, V. *

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 22 March 2018

Revised 27 June 2019

Accepted 27 June 2019

คำสำคัญ

ความลับแห่งรัฐ

ความลับ

สมบูรณาญาสิทธิราชย์

วรรณกรรมประวัติศาสตร์

ประเทศอังกฤษ

Keywords:

arcana imperii

secrecy

absolutism

secret history

England

* Corresponding author

E-mail address: visarutph@gmail.com

บทคัดย่อ

หลักคิดเรื่องความลับแห่งรัฐเป็นส่วนสำคัญในข้อถกเถียงว่าด้วยศิลปะการปกครองในช่วงต้นสมัยใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับหลักคิดสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ตามแนวคิดดังกล่าว ความลับเป็นสิ่งที่ช่วยขับเน้นภาพความศักดิ์สิทธิ์ของราชบัลลังก์และประสิทธิภาพในการปกครองจากการศึกษาพระราชนิพนธ์ของกษัตริย์อังกฤษราชวงศ์สจวต สิ่งพิมพ์โจมตี ช่วงสงครามกลางเมืองและการเกิดขึ้นของวรรณกรรมประเภทประวัติศาสตร์ในอังกฤษช่วงศตวรรษที่ 17 บทความนี้เสนอว่าแนวคิดเรื่องความลับกลายเป็นสิ่งที่ย้อนแย้งและเป็นส่วนสำคัญของความขัดแย้งทางการเมือง บทความนี้ยังเสนอว่าความนิยมวรรณกรรมไขความลับแบบต่าง ๆ ที่กล่าวถึงนี้เป็นต้นกำเนิดสำคัญของการเกิดขึ้นของพื้นที่สาธารณะในแง่มุมมองวรรณกรรม โดยความกระหายต่อความโปร่งใสทางการเมืองและความต้องการทำลายความลับแห่งรัฐนี้เข้มข้นขึ้นในช่วงศตวรรษที่ 18

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่อง “ประวัติศาสตร์ของแนวคิดเรื่องความลับในยุโรปยุคต้นสมัยใหม่” ภายใต้ชุดโครงการวิจัย เรื่อง “การช่วงชิงความเป็นสาธารณะในประวัติศาสตร์โลก” ที่ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากกองทุนวิจัยคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2559 ผู้เขียนขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ชเนศ อาภรณ์สุวรรณ และอาจารย์อรุณสิทธิ์ สิทธิดำรง ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะอันมีประโยชน์ต่อโครงการวิจัยนี้

Abstract

The imperative of *arcana imperii* had been an integral part in the debate on the art of governance in early modern period especially in relation to the theory of absolutism. According to the ideas, secrecy propels the image of sanctity of the throne and enhances the efficiency of the government. By examining the writings and speeches of Stuart kings, polemical publications during the English Civil War and the emergence of the “secret history” genre in 17th-century England, this article argues that the notion of secrecy became a paradoxical and often controversial subject in English politics in such a turbulent time. This article also argues that the popularity of secret-revealing literature was a precursor to the emergence of the public sphere in literary aspect. This obsession of political transparency and the need to abolish *arcana imperii* intensified in the 18th century.

1. บทนำ

อาจกล่าวได้ว่าช่วงต้นสมัยใหม่หรือช่วงเวลาเรอเนสซองส์ศตวรรษที่ 15 ถึงคริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็นยุคแห่งความสนใจหรือหลงใหลเรื่องความลับ ความสนใจนี้ครอบคลุมความรู้หลายด้าน เช่น ศาสตร์ว่าด้วยธรรมชาติที่ยุคใหม่เรียกว่าวิทยาศาสตร์ไสยศาสตร์ ความรู้เชิงเทคนิคและการช่าง และความรู้ในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ซึ่งรวมไปถึงความรู้ด้านศิลปะการปกครองด้วย ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการขยายตัวของสิ่งพิมพ์ การอ่านออกเขียนได้ และความต้องการรับรู้ข่าวสารที่เพิ่มมากขึ้น นอกจากนั้นแล้ว การเมืองช่วงเวลาดังกล่าวยังขึ้นกับประชาสังคม (civil society) มากขึ้น ส่งผลให้เกิดความกระหายในการเข้าถึงข่าวสารบ้านเมืองเพิ่มขึ้นในทุกระดับของสังคม สิ่งนี้ไปด้วยกันไม่ค่อยได้กับแนวคิดเรื่องการบริหารปกครองรวมศูนย์ของรัฐขนาดใหญ่ เนื่องจากผู้ปกครองเล็งเห็นความจำเป็นในการควบคุมพลวัตของข้อมูลข่าวสารและการจำกัดการเข้าถึงข้อมูลเนื่องด้วยเหตุผลด้านความมั่นคง ดังนั้นงานด้านข่าวกรอง การสืบความลับและการปกปิดข้อมูลข่าวสารจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้ปกครองในช่วงเวลานั้นต้องคำนึงถึง

แนวคิดที่ว่าด้วยรัฐนั้นไม่เพียงวางอยู่บนอุปมาเป็นร่างกาย (body politics) หากแต่ถูกวางอยู่บนอุปมาในมิติของจิตใจด้วย แนวคิดนี้เป็นรูปเป็นร่างขึ้นราวศตวรรษที่ 16 ในอิตาลีเนื่องจากนครรัฐในคาบสมุทรอิตาลีในช่วงเวลาดังกล่าวมีลักษณะสำคัญคือ เป็นหน่วยการเมืองที่ขึ้นกับประชาสังคม โดยมิติของจิตใจของรัฐวางอยู่บนความมีเหตุผล ส่วนหนึ่งหมายถึงการใช้ปัญญาและเครื่องมือต่าง ๆ ที่มี เพื่อรักษาไว้ซึ่งการดำรงอยู่และความมั่นคงแห่งรัฐ มิติดังกล่าวนี้เป็นส่วนสำคัญของหลักเหตุผลแห่งรัฐ (reason of state)² ดังนั้นจึงเกิดการสั่งสมความรู้และสร้าง

² หลักเหตุผลแห่งรัฐ (reason of state) เป็นหลักที่ค่อนข้างจะมีความหลากหลายในแง่ของนิยามเนื่องด้วยมาจากนักคิดหลายท่าน โดยทั่วไปหมายถึงหลักคิดที่ว่าความมั่นคงและความอยู่รอดของรัฐมีความสำคัญสูงสุด เหนือกว่าหลักศีลธรรมทั่วไป เหนือกว่าหลักกฎหมายและเหนือกว่าคุณค่าใด ๆ ของสังคม วลีนี้มักถูกนำไปเชื่อมโยงกับแนวคิดของมาเคียเวลลีแม้ว่าเขาจะไม่ได้เป็นผู้ริเริ่มหลักการอันนี้หรือใช้วลีนี้ โดยหลักคิดดังกล่าวปรากฏเค้าลางในข้อเขียนด้านการเมืองกรีกและโรมันโบราณมาก่อนแล้ว

ในราวปลายศตวรรษที่ 16 หลักเหตุผลแห่งรัฐได้เข้าสู่สารบบความคิดและภาษาทางการเมืองเนื่องจากสภาวะทางการเมืองเวลานั้น วาทกรรมแบบมนุษยนิยมพลเมือง (civic humanism) ที่ยึดกับหลักการยูคลาสสิกสนใจเรื่องของเกียรติยศ ความยุติธรรม และการต่อสู้กับความฉ้อฉล และหลักที่ว่าการปกครองทำเพื่อประโยชน์ของคนหมู่มาก (public good) สอดคล้องกับหลักศีลธรรมของผู้ปกครองตามแบบคริสต์ศาสนาตั้งแต่สมัยกลางนั้นเริ่มเสื่อมลง เริ่มที่ปราศรัยจากคาบสมุทรอิตาลีหันไปสนใจทฤษฎีการเอาชนะทางการเมือง และการรักษาเสถียรภาพ หลักเหตุผลแห่งรัฐจึงเป็นรูปเป็นร่างขึ้น ทศวรรษใหม่นี้ไม่ได้มองว่าพลเมืองทั้งหมดมีสิทธิในการปกครอง แต่เห็นว่าอำนาจควรเป็นของพลเมืองบางกลุ่มที่มีศักยภาพในการเข้าถึงอำนาจและรักษาไว้ได้เท่านั้น ดู Maurizio Viroli. (1992). *From Politics to Reason of State: The Acquisition and Transformation of the Language of Politics, 1250-1600*. Cambridge: Cambridge University Press, 2-3. เพิ่มเติมดู Richard Tuck. (1993). *Philosophy and Government, 1572-1651*. Cambridge: Cambridge University Press, 31-64.

กลไกเพื่อสร้างรัฐที่เปี่ยมไปด้วยปัญญา ทั้งในด้านการลวงรัฐอื่นและเข้าใจพลเมืองของตน³ ความสามารถในการเก็บความลับยังมีความสำคัญสูงในรัฐที่ผูกติดกับประชาสังคม เนื่องจากการเรียกร้องการมีส่วนร่วมและให้รัฐบาลมีความโปร่งใสมีมากขึ้น⁴ หากแต่รัฐในช่วงเวลาดังกล่าวกลับสร้างเครือข่ายและช่องทางเพื่อเก็บความลับและลวงความลับ ทั้งในทางทหาร การทูต การปกครองและอื่นๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความมั่นคง ไมเคิล สโตลเลอิส (Michael Stolleis) เรียกกระบวนการนี้ว่า “การทำให้กิจการเมืองเป็นความลับ”⁵ สิ่งนี้ปรากฏชัดในหลักการของรัฐบาลระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในศตวรรษที่ 17 ด้วยว่ามีการรวมศูนย์อำนาจและมีการขยายขอบเขตอำนาจรัฐในทุก ๆ ปริมาณล ปัจจุบันเหล่านี้ส่งผลให้การรักษาความลับ การจัดการข้อมูลข่าวสารและการลวงรู้ความลับของฝ่ายตรงข้ามมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด ประเด็นเรื่องความลับจึงเกี่ยวข้องกับความมั่นคงแห่งรัฐอย่างแยกไม่ออก

หากพิจารณาประเด็นเรื่องความลับในแง่ประวัติศาสตร์ความคิดทางการเมือง จะพบว่าปราชญ์ทางการเมืองส่วนใหญ่ในช่วงเวลาดังกล่าวเห็นว่าความลับเป็นสิ่งจำเป็นในทางการเมือง โดยถกเถียงผ่านวลี *arcana imperii* ที่มาจากข้อเขียนของทาซิทัส (Tacitus) นักประวัติศาสตร์โรมัน ปัจจุบันสำคัญอีกประการที่ทำให้ความลับและการซ่อนเร้นได้รับความสนใจในหลักคิดทางการเมืองการปกครอง คืออิทธิพลของนิโคโล มาเคียเวลลี (Niccolo Machiavelli) สิ่งนี้ทำให้นักคิดว่าด้วยความลับเป็นที่สนใจของนักปราชญ์ในช่วงเวลานั้น โดยปราชญ์เหล่านี้ได้ตระหนักว่าความลับในทางการเมืองนั้น มีความสำคัญต่อการปกครองที่มีประสิทธิภาพและการเป็นผู้ปกครองที่มีปัญญา อีกทั้งมีความพยายามยืนยันความชอบธรรมในการใช้ความลับและการปกปิดเพื่อรักษาอำนาจทางการเมือง

หลักคิดสมบูรณาญาสิทธิราชย์ในศตวรรษที่ 17 ได้รับเอาชุดความคิดทางเทววิทยาคริสต์ศาสนากลับเข้ามาสู่หลักคิดและภาษาทางการเมือง ปราชญ์และผู้ปกครองดึงเอาความลึกลับในเทววิทยามาเพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับการปกปิดในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างรัศมีของผู้ปกครองว่าเป็นผู้ใกล้ชิดพระเจ้า จึงมีการขบเน้นลักษณะบางประการที่ใกล้เคียงพระลักษณะและพระมหิทธานุภาพของพระเจ้าตามหลักเทววิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความลึกลับและการซ่อนเร้น ความลับจึงเกี่ยวพันกับความศักดิ์สิทธิ์มากขึ้น

ตั้งแต่ช่วงต้นสมัยใหม่เป็นต้นมา หลักคิดด้านการปกครองได้สร้างลักษณะของอำนาจที่เลียนแบบอำนาจของพระผู้เป็นเจ้า ที่ประกอบด้วยมิติต่าง ๆ ทั้งความน่าหวาดกลัว ความน่าเลื่อมใส และการประโลมใจไปพร้อม ๆ กัน เพื่อก่อให้เกิดการยอมจำนนต่ออำนาจรัฐบาลเช่นเดียว

³ Neocleous, M. (2003): 41-57.

⁴ Ibid., 63-65.

⁵ Stolleis, M. (1980): 33, cited in Jutte, D. (2015): 19.

กับการยอมจำนนต่อพระผู้เป็นเจ้าของ อำนาจทางการเมืองจึงจำเป็นต้องมีทั้งการซ่อนเร้นและการ
สำแดง เพื่อตั้งจุดผู้ได้ปกครองให้เกิดความอึดจรรยาใจ ขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องสร้างความยำเกรง
และความหวาดกลัวด้วย⁶

หลักคิดสมบูรณาญาสิทธิราชย์ผนวกเอาชุดความคิดจากหลายแหล่งเข้ามา มีความ
พยายามปรองดองแนวคิดของมาเคียเวลลีเข้ากับเทววิทยาคริสต์ศาสนา เพื่อให้เกิดหลักการ
ปกครองที่สอดคล้องกับหลักคริสต์ศาสนาและให้เกิดการปกครองที่มีประสิทธิภาพ หลักคิด
สมบูรณาญาสิทธิราชย์มีส่วนสำคัญที่ทำให้ความลับและการปกปิดมีความเป็นกลางทางศีลธรรม
มากขึ้น แม้ดูเหมือนว่าแนวคิดของมาเคียเวลลีจะอยู่ตรงข้ามกับศีลธรรมของผู้ปกครองตาม
หลักศีลธรรมศาสนา แต่แนวคิดของมาเคียเวลลีมีส่วนผลักดันการใช้ความลับในทางการเมือง
ไปในทิศทางเดียวกัน เพียงแต่มาเคียเวลลีไม่ต้องการสร้างรัศมีของผู้ทำให้เหมือนพระลักษณะ
พระเจ้า หากแต่มาจากเหตุผลในทางปฏิบัติซึ่งสอดคล้องกับหลักเหตุผลแห่งรัฐ

อังกฤษเป็นหนึ่งในกรณีที่ได้รับเอาแนวคิดมาจากยุโรปดังที่กล่าวมา แต่ที่น่าสนใจและ
เป็นกรณีสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายคือ ในช่วงศตวรรษที่ 17 การเมืองอังกฤษตกอยู่ภายใต้
ความขัดแย้งระหว่างราชบัลลังก์กษัตริย์ราชวงศ์สจวตกับฝ่ายรัฐสภา จนนำไปสู่สงครามระหว่าง
ทั้งสองฝ่าย (English Civil War, ค.ศ. 1642 - ค.ศ. 1651) ที่นำมาซึ่งการประหารพระเจ้าชาร์ลส์
ที่ 1 (Charles I of England, ค.ศ. 1600 - ค.ศ. 1649) และชัยชนะของฝ่ายรัฐสภา และในที่สุด
เกิดการสถาปนาประชาธิปไตย (the Commonwealth of England, ค.ศ. 1649 - ค.ศ. 1660) โดย
ดำเนินไปได้เพียงหนึ่งทศวรรษ ก่อนจะหวนกลับสู่การฟื้นฟูราชบัลลังก์ภายใต้กษัตริย์ราชวงศ์
สจวต กระนั้นก็เกิดปัญหาารุมเร้าและเกิดความขัดแย้งกับฝ่ายรัฐสภาขึ้นมาอีก วิกฤตการณ์เมือง
จบลงด้วยการโค่นล้มพระเจ้าเจมส์ที่ 2 (James II of England) และการปฏิวัติอันรุ่งโรจน์
(Glorious Revolution) ในปี 1688 ที่ถือเป็นจุดสิ้นสุดของราชบัลลังก์สมบูรณาญาสิทธิราชย์
และทำให้กษัตริย์เป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ อังกฤษในศตวรรษที่ 17 จึงเป็นกรณีศึกษาที่
สะท้อนถึงความผันผวนในแนวคิดเรื่องความลับได้ดี

บทความนี้จึงมุ่งศึกษาแนวคิดเรื่องความลับผ่านประวัติศาสตร์ความคิดทางการเมือง
โดยศึกษาจากตัวบทของข้อเขียนทางการเมืองในกลุ่มพระราชนิพนธ์ ข้อเขียนที่เข้ามาถกเถียง
และตีความพระราชนิพนธ์ รวมถึงข้อเขียนเปิดโปงความลับทางการเมืองเหล่านั้น โดยศึกษา
บริบททางการเมืองอังกฤษในช่วงศตวรรษที่ 17 ซึ่งเป็นช่วงเวลาแห่งการช่วงชิงทางการเมือง
โดยชี้ให้เห็นถึงพลวัตความเปลี่ยนแปลงของความคิดเรื่องความลับและความลึกลับ

⁶ Bobbio, N., & Viroli, M. (2003): 84.

2. พระราชหฤทัยจดดวงแก้วกระจ่างใส

อิทธิพลทางความคิดเรื่องความลึกลับแห่งรัฐ (*arcana imperii*) จากอิตาลียุคเรอเนสซองส์ได้แพร่ไปทั่วยุโรป โดยในกรณีอังกฤษ เหตุการณ์ที่นำไปสู่การขั้บตันแนวคิดความศักดิ์สิทธิ์ของพระราชอำนาจและขั้บเน้นหลักความลับและความลึกลับ คือการตัดขาดจากศาสนจักรโรมันคาทอลิกในสมัยพระเจ้าเฮนรี่ที่ 8 (Henry VIII) ทำให้ราชบัลลังก์อังกฤษต้องสร้างภาพลักษณ์ของความศักดิ์สิทธิ์และลึกลับขึ้นในเวลาต่อมา เมื่อถึงสมัยกษัตริย์ราชวงศ์สจวตนับจากพระเจ้าเจมส์ที่ 6 แห่งสกอตแลนด์ (James VI of Scotland) ขึ้นครองบัลลังก์อังกฤษเป็นพระเจ้าเจมส์ที่ 1 แห่งอังกฤษ (James I of England) นอกจากสถานะกษัตริย์แล้ว พระองค์ยังทรงเป็นปราชญ์ด้านเทววิทยา เป็นหนึ่งในนักคิดสำคัญผู้เสนอหลักคิดเรื่องเทวสิทธิ (divine right of kings) พระเจ้าเจมส์ได้เสนอแนวคิดเรื่องความลับและความลึกลับภายใต้หลักความลึกลับแห่งรัฐ โดยได้ทรงย้ายหลายครั้งในพระราชนิพนธ์และพระราชดำรัสหลายชิ้น เช่นที่ปรากฏในพระราชดำรัสต่อสตาร์แชมเบอร์ (Star Chamber) ในปี 1616 ที่ชื่อว่า “My Prerogative or Mystery of State” โดยได้กล่าวว่า

ว่าด้วยความลึกลับของพระราชอำนาจ การขั้บต่อพระราชอำนาจนั้น
ไว้ซึ่งความชอบธรรมเพราะนั่นคือการเดินเข้าสู่ความอ่อนแอของ
เจ้าผู้ปกครอง และเป็นการพรากความเคารพอันลึกลับซึ่งเป็นของผู้ที่
ประทับอยู่บนบัลลังก์ของพระผู้เป็นเจ้า⁷

แม้ว่าตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังศตวรรษที่ 16 และช่วงต้นศตวรรษที่ 17 แนวคิดทฤษฎีทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับหลักเหตุผลแห่งรัฐและความลับเป็นรูปเป็นร่างในข้อเขียนของปราชญ์ทางฝั่งยุโรปมาก่อน แต่เจมส์เป็นผู้ที่ดึงประเด็นดังกล่าวกลับเข้ามาสู่เทววิทยาอย่างเต็มที่ โดยชี้ให้เห็นถึงความศักดิ์สิทธิ์ของราชบัลลังก์ สอดคล้องกับวลี *arcana imperii* ในแง่ที่พระมหากษัตริย์ทรงรับผิดชอบต่อหน้าพระพักตร์พระเจ้าเท่านั้น ผู้อื่นมีอาจล่วงละเมิดหรือล่วงรู้ได้ แนวคิดดังกล่าวค่อนข้างจะเป็นปัญหาในอังกฤษ เนื่องจากอังกฤษมีคติเรื่องรัฐธรรมนูญโบราณอยู่ ที่เชื่อว่ากษัตริย์อังกฤษโบราณปกครองด้วยความเห็นชอบหรือยอมรับของผู้สวามิภักดิ์ สิ่งนี้มี

⁷ James I. (1918). *The Political Works of James I.* Cambridge: Harvard University Press, 332-33.

แปลโดยผู้แต่ง “That which concerns the mysterie of the Kings power, is not lawfull to be disputed; for that is to wade into the weaknesse of Princes, and to take away the mysticall reuerence, that belongs into them that sit in the Throne of God.”

ส่วนทำให้พระเจ้าเจมส์ซึ่งเป็นกษัตริย์ชาวสกอตมีอาจเข้าใจหรือยอมรับทัศนะว่าความชอบธรรมของอำนาจมาจากเบื้องล่างได้ ด้วยว่าทางฝั่งสกอตแลนด์ไม่มีคติการเมืองในลักษณะดังกล่าว⁸ ในเชิงปฏิบัติแล้วพระราชอำนาจที่อิงกับรัฐธรรมนูญยังเป็นรูปเป็นร่างขึ้นในอังกฤษมาได้ไม่นานนัก กล่าวคือราวศตวรรษที่ 15 และ 16 เมื่อกษัตริย์ราชวงศ์ทูดอร์ใช้เพื่ออ้างสิทธิในการแสวงหารายได้และเพื่อจำกัดอำนาจชนชั้นสูง แต่สิ่งที่กษัตริย์ราชวงศ์สจวร์ตต้องเผชิญนั้นแตกต่างกันไปมาก เนื่องจากผู้ท้าทายหลักไม่ใช่ชนชั้นสูงอีกต่อไปแต่เป็นรัฐสภา ตั้งแต่พระเจ้าเจมส์ขึ้นครองราชย์ ได้ทรงพยายามขบขันแนวคิดเรื่องพระราชอำนาจและหลักทฤษฎีในแบบของพระองค์ ในแง่ที่พระเจ้าเจมส์น่าจะได้รับอิทธิพลจากทั้งหลักทฤษฎีและจากข้อถกเถียงเรื่องศิลปะการปกครองของปราชญ์ยุโรปที่วางอยู่บนวลี *arcana imperii* ของทาซิทัส⁹ โดยพระเจ้าเจมส์ก็ได้เน้นมติดังกล่าวของพระราชอำนาจอยู่ตลอดทั้งในพระราชนิพนธ์หลายชิ้นและพระราชดำรัสหลายครั้ง

ข้อเขียนส่วนใหญ่ของพระเจ้าเจมส์ที่เผยแพร่ขณะเป็นกษัตริย์อังกฤษนั้น เขียนขึ้นตั้งแต่ก่อนขึ้นครองบัลลังก์อังกฤษ โดยมีข้อเขียนทางด้านทฤษฎีทางการเมืองการปกครองที่สำคัญ 2 ชิ้น ได้แก่ *The Trew Law of Free Monarchies* ซึ่งตีพิมพ์ในปี 1598 และ *Basilikon Doron* ตีพิมพ์ฉบับส่วนพระองค์ในปี 1599 และตีพิมพ์ฉบับสาธารณะในปี 1603 โดยได้เสนอชุดความคิดว่าด้วยราชบัลลังก์และพระราชอำนาจแบบทฤษฎี ใน *Trew Law* นั้นเป็นข้อเขียนเชิงทฤษฎีผู้เขียนย้าให้เห็นว่าพระมหากษัตริย์นั้นรับผิดชอบต่อพระเจ้าผู้เป็นเจ้าแต่เพียงผู้เดียว พระราชอำนาจจึงเป็นสิ่งเร้นลับเช่นเดียวกับพระมหิทานูภาพของพระเจ้าผู้เป็นเจ้า พระเจ้าเจมส์วางหลักคิดเรื่องพระราชอำนาจอยู่บน *arcana imperii* หรือ *mystery of state* ซึ่งไปด้วยกันกับคติที่ว่าอังกฤษมีรัฐธรรมนูญมาแต่โบราณได้ไม่ดั้น¹⁰ อย่างไรก็ตาม พระเจ้าเจมส์ยังคงยึดมั่นอยู่กับทฤษฎีทฤษฎีที่เสนอใน *Trew Law* โดยเน้นย้ำตลอดว่าพระราชอำนาจเป็นสิทธิอำนาจส่วนพระองค์ที่รับผิดชอบต่อหน้าพระเจ้าผู้เป็นเจ้าเท่านั้น พระราชหัตถเลขาอีกหลายชิ้นของเจมส์สะท้อนภาพของกษัตริย์ตามพันธสัญญาเดิมตามแบบอย่างกษัตริย์ดาวิดมากกว่าภาพของกษัตริย์โซโลมอน กษัตริย์ดาวิดเปิดเผยเบื้องลึกของจิตใจต่อพระเจ้าผ่านการประพันธ์ที่ปรากฏในหนังสือสดุดี (*Psalms*)

⁸ Mcllwain, C.H. (1918). "Introduction" in *The Political Works of James I.* Cambridge: Harvard University Press, xi-xli.

⁹ Kantorowicz, E.H. (1955). "Mysteries of State: An Absolutist Concept and Its Late Mediaeval Origins," *The Harvard Theological Review* 48, no. 1: 68-69.

¹⁰ Mcllwain, C.H. "Introduction," in *The Political Works of James I,* xxxvi.

จากคัมภีร์ไบเบิลภาคพันธสัญญาเดิม พระเจ้าเจมส์เองเป็นผู้มีส่วนหลักในการแปลหนังสือสวดัตถ์ด้วย¹¹

หลังจากที่พระเจ้าเจมส์ขึ้นครองราชย์บัลลังก์อังกฤษในปี 1603 เป็นพระเจ้าเจมส์ที่ 1 แห่งอังกฤษ ก่อเกิดเป็นเอกภาพระหว่างบัลลังก์ราชอาณาจักรอังกฤษ ไอร์แลนด์และสกอตแลนด์ ถือได้ว่าข้อเขียนของพระเจ้าเจมส์มีอิทธิพลทางความคิดในหมู่ปราชญ์ช่วงต้นสมัยใหม่อย่างมาก *Basilikon Doron* เป็นข้อเขียนอีกชิ้นที่แพร่หลาย ได้รับการแปลหลายภาษา เช่น ละติน ฝรั่งเศส ดัตช์ เยอรมันและสวีดิช ได้รับการอ้างอิงทั้งจากทอมัส ฮอบส์ (Thomas Hobbes) และจอห์น ล็อก (John Locke) ปราชญ์ยุโรปที่สนใจเรื่องหลักการปกครองและ *arcane imperii* อย่างหลุยส์ มาซอน (Louis Machon) ก็อ้างงานของพระเจ้าเจมส์

สถานะของพระองค์ในฐานะนักคิดนักเขียนและการตีพิมพ์เผยแพร่มีความสำคัญต่อสถานภาพความเป็นกษัตริย์ตามหลักการของพระองค์เป็นอย่างมาก แม้ว่าจะกล่าวถึงลักษณะย้อนแย้ง กล่าวคือพระองค์ทรงขับเน้นความสำคัญของความเป็นบุคคลสาธารณะของพระมหากษัตริย์ไปพร้อม ๆ กับการเน้นถึงความเป็นส่วนพระองค์ของพระราชอำนาจด้วย ในแง่นี้เป็นเหตุสำคัญที่แอร์นส์ คานโตโรวิช (Ernst Kantorowicz) อ้างพระราชดำรัสและพระราชหัตถเลขาของพระเจ้าเจมส์ในการกล่าวถึงสถานะกษัตริย์ที่ประกอบด้วยกายสองส่วน กล่าวคือกายของปัจเจกบุคคลและกายแห่งรัฐ¹²

นอกจากสถานภาพของการเป็นผู้ประพันธ์ด้วยแล้ว เจมส์ยังเป็นหนึ่งในกษัตริย์ที่มุ่งใช้สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่พระราชหัตถเลขามากที่สุดพระองค์หนึ่งในช่วงต้นสมัยใหม่ แม้ว่าสื่อสิ่งพิมพ์จะเป็นเครื่องมือสำคัญของกษัตริย์ในการรวมศูนย์อำนาจตั้งแต่รัชสมัยพระเจ้าเฮนรีที่ 8 เป็นต้นมา ด้วยการตีพิมพ์พระบรมราชโองการต่าง ๆ รวมถึงการแปลและรับรองวรรณกรรมที่มีความสำคัญทางศาสนา แม้ว่าจะมีกษัตริย์พระองค์ก่อน ๆ ที่ใช้ประโยชน์จากสิ่งพิมพ์กล่าวถึงเรื่องส่วนพระองค์ เช่น พระเจ้าเฮนรีที่ 8 เองก็ตีพิมพ์เรื่องส่วนพระองค์ใน *A Glass of the Truth* (1532) ที่ชี้แจงและยืนยันความชอบธรรมในการการหย่าขาดจากแคทเธอรีนแห่งอารากอน (Catherine of Aragon) ให้เป็นที่รับรู้ในทางสาธารณะ อาจนับได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่กษัตริย์อังกฤษยินยอมให้เรื่องส่วนพระองค์จากห้องบรรทมเป็นที่รับรู้ในวงกว้าง ในกระบวนการตัดขาดจากศาสนาจักรที่กรุงโรม พระเจ้าเฮนรีที่ 8 ใช้สิ่งพิมพ์ในการรวมศูนย์และขยายขอบเขต

¹¹ ดู King, J.N. (2002). "James I and King David: Jacobean Iconography and Its Legacy," in *Royal Subjects : Essays on the Writings of James VI and I*, ed. Daniel Fischlin and Mark Fortier. Detroit: Wayne State University Press.

¹² Kantorowicz, E.H. (1957). *The King's Two Bodies; a Study in Mediaeval Political Theology*. Princeton: Princeton University Press.

อำนาจ ซึ่งเป็นกระบวนการสร้างความศักดิ์สิทธิ์ของพระราชอำนาจแบบใหม่ ซึ่งทั้งขับเน้นหลักความลับและความลึกลับของราชบัลลังก์ แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้ความศักดิ์สิทธิ์และความลึกลับมาอยู่ในพื้นที่สาธารณะด้วย ซึ่งนำไปสู่ภาพของราชบัลลังก์ที่กระจ่างและลดความลึกลับตามแบบจารีตลง ซึ่งนอกจากทำให้ราชบัลลังก์มีลักษณะเป็นสาธารณะขึ้นแล้ว ขณะเดียวกันก็เป็น การลดความคลุมเครือของพระราชอำนาจ อีกทั้งมีส่วนกระตุ้นให้สาธารณชนเกิดความสนใจต่ออำนาจอันมีรัศมีแห่งความศักดิ์สิทธิ์ด้วย¹³

เหตุผลสำคัญที่ทำให้การใช้สิ่งพิมพ์ในรัชสมัยของพระเจ้าเจมส์แตกต่างจากสมัยพระเจ้าเฮนรีที่ 8 คือพระเจ้าเจมส์เป็นกษัตริย์ที่ตีพิมพ์พระราชนิพนธ์ในฐานะของผู้ประพันธ์ มากอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ทั้ง *Basilikon Doron* (1599, 1603) และ *Workes* (1616) ที่เป็นหนังสือรวมพระราชหัตถเลขา รวมไปถึงกรณีของคัมภีร์ไบเบิลหรือ *King James Bible* (1611) กล่าวได้ว่าพระเจ้าเจมส์เป็นกษัตริย์ผู้ริเริ่มใช้เทคโนโลยีซึ่งค่อนข้างใหม่ในขณะนั้น มาช่วยสร้างพันธะระหว่างราชบัลลังก์ ศาสนาจักรและสาธารณะอย่างจริงจัง เควิน ชาร์ป (Kevin Sharpe) ชี้ว่าเป็นการเปลี่ยนผ่านของสถานภาพของกษัตริย์ จากที่วางอยู่บนพันธะส่วนบุคคลกับชนชั้นปกครองในระบบอุปถัมภ์ มาสู่พันธะกับพลชนิกกรในทางสาธารณะผ่านงานเขียน การพิมพ์และการอ่าน พระเจ้าเจมส์เองก็ได้ชี้ให้เห็นว่าพระราชหัตถเลขาทั้งร้อยแก้วและร้อยกรองนั้นเป็นหัวใจสำคัญในการแสดงถึงพระราชอำนาจแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์อีกทั้งพระองค์ยังใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมสถานการณ์และดำเนินการทางการเมือง พระองค์ยังเชื่ออีกว่าการเผยแพร่พระราชนิพนธ์เป็นส่วนสำคัญในการนำพาพลชนิกกรมาสู่พระผู้เป็นเจ้าของและมาสู่ สัจจะไม่แพ้การใช้พระราชอำนาจปกครองตามจารีต¹⁴

ขณะที่ทรงยืนยันหลักความลับหรือความลึกลับของพระราชอำนาจ พระองค์กลับสร้างความเป็นสาธารณะของราชบัลลังก์ผ่านการเขียนและการตีพิมพ์ สิ่งนี้เห็นได้ใน *Basilikon Doron* ที่เขียนขึ้นเพื่อเป็นคู่มือการปกครองและปฏิบัติตนของพระมหากษัตริย์ตามหลักที่ *Trew Law* ได้เสนอไว้ หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นขณะที่พระเจ้าเจมส์ทรงพระประชวรและเชื่อว่าพระองค์กำลังจะสิ้นพระชนม์ ชื่อหนังสือแปลตรงๆ ว่า “พระราชทาน” (royal gift) โดยพระราชนิพนธ์

¹³ Zwicker, S.N. (1993). *Lines of Authority : Politics and English Literary Culture, 1649-1689*. Ithaca: Cornell University Press, 37-38.

¹⁴ Sharpe, k. (2002). "Reading James Writing: The Subjects of Royal Writings in Jacobean Britain," in *Royal Subjects : Essays on the Writings of James VI and I*, ed. Daniel Fischlin and Mark Fortier. Detroit: Wayne State University Press, 18; Kevin Sharpe. (1994). "The King's Writ: Royal Authors and Royal Authority in Early Modern England," in *Culture and Politics in Early Stuart England*, K. Sharpe & P. Lake (Eds.). Basingstoke: Macmillan, 124-25.

ขึ้นเพื่อพระราชทานแด่เจ้าชายเฮนรี เฟรเดอริก (Henry Frederick) ผู้สืบบัลลังก์สกอตขณะนั้น เขียนขึ้นในลักษณะจดหมายสั่งเสียส่วนพระองค์ งานชิ้นนี้ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 1599 เพียง 7 ฉบับเรียกว่า “ฉบับลับ” (secret edition) เมื่อเจมส์ขึ้นครองบัลลังก์อังกฤษในปี 1603 หนังสือเล่มนี้ถูกนำมาตีพิมพ์และจำหน่ายในอังกฤษจำนวนหลายพันฉบับ อาจกล่าวได้ว่าการตีพิมพ์ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงถึงพระราชปณิธานและหลักพระราชธรรมในการปกครองของกษัตริย์ชาวต่างชาติที่มาครองบัลลังก์อังกฤษ ใน *Basilikon Doron* ฉบับพิมพ์สาธารณะนี้ ผู้เขียนเพิ่มเติมส่วนอารัมภบทถึงผู้อ่านชาวอังกฤษทั่วไป กล่าวถึงถึงพระราชปณิธานของพระองค์ในฐานะองค์พระมหากษัตริย์

ต่อไปนี้จะกล่าวถึงภารกิจที่แท้จริงของเราในฐานะกษัตริย์ ขอขอบพระคุณพระเจ้าที่ไม่เคยให้เราเสียเกียรติ ทรงวางพระทัยให้เราเป็นกษัตริย์อยู่ภายใต้สายพระเนตรของพระองค์ ทรงตรวจสอบเจตนาของเราในห้วงลึกกลับที่สุดก่อนที่จะแสดงออกมาต่อหน้าคำตัดสินของสาธารณชน และท่ามกลางภารกิจในห้วงลึกอื่น ๆ ของเรา ซึ่ง (แม้จะไม่รู้ตัว) กลายเป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะ ด้วยหนังสือบาซิลิคอนโดรอนเล่มนี้ที่เรามอบให้บุตรคนโตของเรา เราเขียนเพื่อบริหารสติปัญญาของเราเองและเพื่อสั่งสอนบุตรของเรา ผู้ซึ่งพระเจ้าทรงเลือกให้รับบัลลังก์ต่อจากเรา (เราหวังเช่นนั้น)¹⁵

ข้อความนี้แสดงให้เห็นได้ถึงความพยายามสื่อสารต่อผู้อ่านชาวอังกฤษจากพระมหากษัตริย์ชาวต่างชาติ ระบุว่าพระราชอำนาจนั้นเป็นสิ่งอันเร้นลับและซ่อนเร้นจากการรับรู้ของปวงชน แต่พระมหากษัตริย์ก็ยังคงต้องแสดงให้ประจักษ์ต่อสายตาของพสกนิกร หากพิจารณาในมุมมองของหลักการปกครอง เห็นได้ว่าพระราชดำริและพระราชปณิธานนั้นเป็นเรื่องส่วนพระองค์และเป็น

¹⁵ James I. (1887). *Basilikon Doron, or His Majestys Instructions to His Dearest Sonne, Henry the Prince*. London: Wertheimer, Lea & Co., iv-v. แปลโดยผู้แต่ง

The trew practise hereof, I haue as a King of found in my owne person, though I thanke God, neuer to my shame, hauing laide my count, euer to walke as in the eyes of the Almightye, examining euer so the secretest of my drifts, before I gaue them course, as how they might some day bide the touchstone of a publike triall. And amongst the rest of my secret actions, which haue (vnlooked for of me) come to publike knowledge, it hath so fared with my Βασιλικὸν Δῶρον, directed, to my eldest son; which I wrote for exercise of mine owne ingyne, and instruction of him, who is appointed by God (I hope) to sit on my Throne after me.

สิ่งเร้นลับ เพราะการปกครองบ้านเมืองไม่ใช่กิจการของผู้ใดนอกจากองค์พระมหากษัตริย์ โดยทรงเชื่อว่าปัญญาและความรู้เป็นที่ยาของอำนาจ ปัญญาและความรู้จึงเป็นสิ่งจำกัดอยู่แต่ผู้ที่มีอำนาจหน้าที่และผู้ปกครองที่ชอบธรรมเท่านั้น ทั้งยังเป็นเหตุผลให้พระมหากษัตริย์ทรงมีปัญญาและความรู้เหนือกว่าพสกนิกรและผู้อื่น ความสามารถในการเข้าใจความลึกลับและซับซ้อนของรัฐเป็นความรู้ขององค์พระมหากษัตริย์เท่านั้น ขณะที่พสกนิกรไม่สามารถมองเห็นเนื่องจากมีสายตาสั้น มีจิตใจคับแคบและมองเห็นแต่ผลประโยชน์ส่วนตน ข้ออ้างดังกล่าวนอกจากเป็นที่ยาของความชอบธรรมของพระราชอำนาจแล้ว พระมหากษัตริย์ยังจำเป็นต้องสั่งแจงให้พสกนิกรได้เห็น โดยต้องแสดงเจตนาอันเร้นลับที่สุด (*the secretest of my drifts*) ซึ่งพระเจ้าเท่านั้นที่ล่วงรู้ได้ แต่ก็จำเป็นต้องแสดงให้เห็นที่รับรู้แก่พสกนิกร (*publike knowledge*) โดยเป็นพระราชกรณียกิจขององค์พระมหากษัตริย์จะส่งผลให้พระราชดำริและพระราชปณิธานอันเร้นลับนั้นมีผลออกมา (*gaue them course*) ประโยคนี้เห็นได้ชัดถึงความย้อนแย้งระหว่างความเร้นลับและการแสดงให้เห็นที่ประจักษ์

หากพิจารณาในแง่มุมมองทฤษฎี เห็นได้ว่าแนวคิดดังกล่าวได้รับอิทธิพลมาจากแนวคิดของทอมัส อควินัส (Thomas Aquinas) ที่เสนอหลัก *secreta cordis* (*the secrets of the heart*) ซึ่งหมายถึงส่วนที่อยู่เบื้องลึก เร้นลับและเป็นส่วนตัวที่สุดในจิตใจมนุษย์ซึ่งพระเจ้าเท่านั้นที่ล่วงรู้ได้ โดยคำว่า “หัวใจ” (*cordis*) ในไบเบิลนั้นถูกใช้ในแง่ที่เป็นสำนักภายในบุคคลที่พระเจ้าเท่านั้นที่ล่วงรู้ โดยพระเจ้าเจมส์ได้นำมาเชื่อมโยงกับหลักความลึกลับแห่งรัฐ (*mysteries of state*) นำไปสู่หลักว่าด้วยความลับในทฤษฎีสถิติสมบูรณาญาสิทธิราชย์ พระมหากษัตริย์ไม่จำเป็นต้องชี้แจงถึงพระราชประสงค์หรือเผยแพร่ราชหฤทัยให้ผู้ใดรู้ ขณะเดียวกันก็กล่าวว่าพระมหากษัตริย์ทรงเป็นบุคคลสาธารณะ ทำให้พระราชกรณียกิจใด ๆ ก็ตาม แม้ว่าจะทรงกระทำการส่วนพระองค์ในสถานที่ส่วนพระองค์และเป็นสิ่งเร้นลับ ก็ยังเปรียบเหมือนเกิดขึ้นบนเวทีละครต่อสายตาผู้จับจ้องเฝ้าชม องค์พระมหากษัตริย์จึงควรระวังมิให้สิ่งใดมาบดบังพระราชปณิธานได้¹⁶ เมแกนมอนดี (Megan Mondí) ชี้ว่าในพระราชนิพนธ์และพระราชดำรัสหลายชิ้นได้แสดงสำนึกถึงตัวตนพระองค์ราวกับเป็นนักแสดงอยู่บนเวที พระราชดำรัสและพระราชกรณียกิจจึงมีไว้เพื่อแสดงให้เห็นผู้ชมละครได้ประจักษ์¹⁷ สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นในพระราชนิยมต่อการละครที่อยู่ภายใต้พระบรมราชูปถัมภ์ขณะนั้นด้วย

¹⁶ James I, *Basilikon Doron*, 5.

¹⁷ Mondí, M. (2007), "The Speeches and Self-Fashioning of King James VI and I to the English Parliament, 1604-1624," *Constructing the Past* 8, no. 1: 161. ดู Goldberg, J. (1983). *James I and the Politics of Literature: Jonson, Shakespeare, Donne and Their Contemporaries*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, 114-15.

ในเดือนมีนาคม ปี ค.ศ. 1609 พระเจ้าเจมส์ได้มีพระราชดำรัสในหัวข้อ *A Premonition to All Most Mightie Monarches* ซึ่งกล่าวต่อสมาชิกรัฐสภา พระองค์อุปมาถึงรูปลักษณะของพระราชหฤทัยของพระมหากษัตริย์ว่าเป็นดั่ง

ดวงแก้วกระจ่างใสไม่ใช่ที่ท่านส่องเห็นใบหน้าหรือเงาของท่าน แต่เป็นดวงแก้วที่ท่านสามารถมองเห็นพระราชหฤทัยผ่านแก้วนี้ เป็นที่ทราบกันว่า เหล่านักปราชญ์หวังให้อุราชของมนุษย์ทุกคนเป็นดั่งแก้วใสซึ่งมองเห็นหัวใจได้ และเราเคยกล่าวถึงสิ่งนี้ต่อท่านมาครั้งหนึ่งแล้ว แม้ว่าสิ่งนี้จะไปไม่ได้ หากแต่เราจะขอแสดงให้เห็นเองเนื่องด้วยสิ่งนี้เป็นสัจพจน์แห่งพระเจ้าผู้เป็นเจ้าที่แท้จริงที่ว่า หัวใจของกษัตริย์ในพระหัตถ์ของพระเจ้า จึงจำต้องเป็นหัวใจของกษัตริย์ในสายตาประชาชนด้วย¹⁸

พระเจ้าเจมส์ใช้อุปมาภาพพระราชหฤทัยเป็นดั่ง “ดวงแก้วกระจ่างใส” (*a faire and a Christall Mirror*) ที่พลกนิกรสามารถเห็นเข้าไปในพระราชหฤทัย โดยเป็นทั้ง “หัวใจของกษัตริย์ในพระหัตถ์ของพระเจ้า” (*Cor Regis is in manu Domini*) และเป็น “หัวใจของกษัตริย์ในสายตาประชาชน” (*Cor Regis in oculis populi*) ข้อความในส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงความย้อนแย้ง กล่าวคือความปรารถนาที่จะเป็นทั้งความลับและการเปิดเผยในคราวเดียวกัน อย่างไรก็ตามพระเจ้าเจมส์ยังทรงชี้ให้เห็นว่า การปกครองบ้านเมืองเป็นเอกสิทธิ์ส่วนพระองค์ที่ทรงรับผิดชอบต่อพระเจ้าผู้เป็นเจ้าแต่เพียงผู้เดียว ขณะเดียวกันพระมหากษัตริย์ทรงเป็นบุคคลสาธารณะที่จำต้องมีพระราชหฤทัยที่โปร่งใสกระจ่างต่อสายตาพลกนิกร ภาพของหัวใจที่ทั้งซ่อนอยู่ภายในและโปร่งใสรับรู้ได้จึงเป็นอุปลักษณะของสภาวะอันย้อนแย้งดังกล่าว

เควิน ชาร์ปกล่าวถึงประเด็นนี้โดยให้เหตุผลว่า หลักการแบ่งแยกระหว่างสำนึกส่วนบุคคล (*private conscience*) กับหน้าที่สาธารณะ (*public duty*) ที่เป็นสิ่งที่อยู่ตรงข้ามกันในการเมืองสมัยใหม่นั้น ยังไม่เกิดสำนึกแบบนี้ขึ้นในหลักคิดทางการปกครองในช่วงเวลาดังกล่าว และในข้อเขียนของพระเจ้าเจมส์เองก็ไม่มีสำนึกของการแบ่งแยกอันนี้ ชาร์ปเสนอว่าการแบ่งแยก

¹⁸ James I, *The Political Works of James I*, 306. แปลโดยผู้แต่ง

... a faire and a Christall Mirror; Not such a Mirror wherein you may see your owne faces, or shadowes; but such a Mirror, or Christall, as through the transparantnesse thereof, you may see the heart of your King. The Philosophers wish, That euery mans breast were a Christall, where- through his heart might be seene, is vulgarly knowne, and I touched it in one of my former Speaches vnto you: But though that were impossible in the generall, yet will I now performe this for my part, That as it is a trew Axiome in Diuinitie, That Cor Regis is in manu Domini, So will now set Cor Regis in oculis populi.

นั้นไม่เกิดขึ้นจนกระทั่งหลังสงครามกลางเมืองสิ้นสุดลง โดยพระราชหัตถเลขาและพระราชดำริของพระเจ้าเจมส์ที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดเทวสิทธิ์สะท้อนให้เห็นถึงการปะปนกลมเครือกันอย่างมากระหว่างความเป็นส่วนพระองค์กับความเป็นสาธารณะ นอกจากนี้จะเป็นการย้ำให้เห็นถึงความจริงใจซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญขององค์พระมหากษัตริย์แล้ว ยังเป็นการโต้แย้งกับการซ่อนเร้นปกปิดและเพทุบายในหลักการปกครองตามที่มาเคียเวลลีเสนอ โดยมาเคียเวลลีได้สร้างความชอบธรรมให้กับการลงและการใช้เพทุบายในการปกครอง แม้พระเจ้าเจมส์จะไม่ได้อ้างมาเคียเวลลี แต่หลายครั้งเห็นได้ว่าเจมส์ใช้สำนวนภาษาใกล้เคียงกับ *Il Principe*¹⁹ จึงอาจกล่าวได้ว่าอุปมาพระราชหัตถ์เป็นดังแก้วกระจ่างใส นั้น เป็นข้อเสนอเรื่องศิลปะการปกครองและพระราชธรรมเพื่อโต้แย้งกับมาเคียเวลลี ชาร์ปยังกล่าวถึงอุปมาอันนี้ว่านอกจากจะหมายถึงการที่พสกนิกรสามารถเห็นได้ถึงหวังลึกที่เร้นลับที่สุดในพระราชหัตถ์แล้ว ยังเป็นเครื่องยืนยันว่าพระองค์เป็นหนทางที่จะนำพสกนิกรไปสู่พระผู้เป็นเจ้าของอีกด้วย จึงเป็นเหตุให้พระเจ้าเจมส์ในฐานะกษัตริย์ต้องถ่ายทอดพระราชดำริให้แก่พสกนิกรผ่านการเผยแพร่ตามช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะการพิมพ์²⁰ อาจพอสรุปได้ว่าสำหรับพระเจ้าเจมส์แล้ว ความย้อนแย้งระหว่างความลึกลับกับการเปิดเผยนั้น เป็นส่วนหนึ่งของหลักสมบูรณาญาสิทธิราชย์หรือหลักพระราชอำนาจของพระองค์ จึงอาจกล่าวได้ว่าหลักดังกล่าวมีความจำเป็นในปฏิบัติการทางการเมืองของกษัตริย์ยุคต้นสมัยใหม่ จึงเกิดการเน้นให้เห็นถึงความลึกลับของพระเจ้าขณะที่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้สายตาของพสกนิกรด้วย เพื่อสร้างความยำเกรงและความเลื่อมใสตามพระฉายของพระผู้เป็นเจ้า

3. จากการเปิดเผยสู่การเปิดโปง: เปิดพระราชหัตถเลขาช่วงสงครามกลางเมือง

ในรัชสมัยของพระเจ้าเจมส์ หลักเทวสิทธิ์ของพระองค์ดูจะห่างไกลจากความเป็นจริงทางการเมืองอยู่เนื่องจากความขัดแย้งกับรัฐสภาที่มีอยู่เนื่อง ๆ แต่เมื่อถึงรัชสมัยพระเจ้าชาร์ลส์ที่ 1 (Charles I) ปัญหาหลายประการที่สั่งสมมาตั้งแต่สมัยพระราชบิดาได้ปรากฏออกมา ชาร์ลส์ทรงยึดหลักพระราชอำนาจเทวสิทธิ์ตามที่พระราชบิดาได้วางไว้ หากแต่สภาวะการณ์ทางการเมือง

¹⁹ *Il Principe* (The Prince) เขียนขึ้นในปี ค.ศ. 1513 โดยฉบับลายมือถูกส่งผ่านกันอ่านอยู่ในวงปิดทางจดหมายโต้ตอบขณะที่ผู้เขียนยังมีชีวิตอยู่ ในปี 1532 หลังจากผู้เขียนเสียชีวิตลงได้ 5 ปี *Il Principe* ภาษาอิตาลีได้รับการตีพิมพ์เป็นครั้งแรก จนกลายเป็นหนังสือภาษาอิตาลีที่ได้รับการแปลเป็นภาษาอื่นมากที่สุด ได้รับการตีพิมพ์ในภาษาฝรั่งเศสในปี 1553 ภาษาละตินในปี 1560 และภาษาอังกฤษในปี 1640 เป็นไปได้สูงว่าพระเจ้าเจมส์ได้อ่านฉบับภาษาละติน

²⁰ Sharpe, K. (1993). "Private Conscience and Public Duty in the Writings of James VI and I," in *Public Duty and Private Conscience in Seventeenth-Century England: Essays Presented to G.E. Aylmer*, ed. J. S. Morrill. Oxford: Clarendon Press, 88-90.

แตกต่างกันมาก พระองค์ทรงอภิเษกสมรสกับเฮนเรียตตา มาเรีย (Henrietta Maria) ผู้เป็นโรมันคาทอลิกอย่างเปิดเผยและเป็นพระธิดาพระเจ้าเฮนรีที่ 4 แห่งฝรั่งเศส (Henry IV of France) การสมรสครั้งนี้สร้างความไม่พอใจให้เหล่าสมาชิกรัฐสภาเป็นอย่างมาก ยิ่งไปกว่านั้นพระเจ้าชาร์ลส์ยังดำเนินนโยบายทางศาสนาที่นำไปสู่ความขัดแย้งภายใน การดำเนินสงครามที่ไม่ประสบความสำเร็จและปัญหาด้านการเงิน จนนำไปสู่ความขัดแย้งอย่างรุนแรงกับรัฐสภา จนเกิดการก่อกบฏในสกอตแลนด์ที่นำไปสู่สงครามบิชอป (The Bishops' Wars) ที่เริ่มขึ้นในปี 1639 และนำไปสู่การปะทุขึ้นของสงครามกลางเมืองอังกฤษในปี 1642 ชาร์ลส์ยังงกใช้ยุทธศาสตร์การตีพิมพ์พระราชหัตถเลขาเช่นเดียวกับพระราชบิดาในการต่อสู้และควบคุมสถานการณ์ควบคู่ไปกับการดำเนินสงคราม แต่ก็ไม่เป็นประสพผลสำเร็จนัก²¹

หนังสือเล่มสำคัญที่ส่งผลสะท้อนทางการเมืองกลับมาจากฝ่ายตรงข้าม โดยถือได้ว่าประสบความสำเร็จอย่างสูงในการทำลายความศักดิ์สิทธิ์ของราชบัลลังก์ และมีส่วนนำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงของฝ่ายสนับสนุนกษัตริย์ทั้งในสมรภูมิและในด้านความนิยม หนังสือ *The King Cabinet Opened*²² ตีพิมพ์ในปี 1645 หนังสือเล่มนี้มาจากการเรียบเรียงและตีพิมพ์จดหมายส่วนพระองค์ จดหมายเหล่านี้มาจากหีบเอกสารส่วนพระองค์ที่ฝ่ายกองทัพรัฐสภาได้มาจากการรบที่สมรภูมินาเซบี (Naseby) ในเดือนมิถุนายนปีเดียวกันนั้น เนื่องจากกองทัพฝ่ายกษัตริย์เปลี่ยนแปลงอย่างหนักทำให้ต้องถอยทัพอย่างรวดเร็วจนไม่สามารถเก็บสมบัติส่วนพระองค์ได้ทัน เนื้อหาในจดหมายดังกล่าวเป็นเชื้อไฟชั้นดีต่อการต่อสู้ในทางข้อมูลของฝ่ายรัฐสภา เอกสารที่ถูกตีพิมพ์ประกอบด้วยจดหมายส่วนพระองค์ถึงพระราชินี และจดหมายที่แสดงว่ากำลังขอความร่วมมือจากสหพันธ์ไอริชคาทอลิก (Irish Catholic Confederation) ให้ส่งกำลังพลเข้าช่วยรบ

การตีพิมพ์จดหมายชุดนี้นำไปสู่กระแสต่อต้านพระเจ้าชาร์ลส์ ส่งผลให้ฝ่ายรัฐสภาได้รับการสนับสนุนจากประชาชนจนชนะสงคราม อีกทั้งมีส่วนทำให้ความพยายามของพระเจ้าชาร์ลส์ในการเจรจาเพื่อหวนคืนบัลลังก์ขณะที่ตกเป็นเชลยนั้นล้มเหลว ทำให้ในปี 1649 พระองค์ถูกสำเร็จโทษจากข้อหากบฏ จึงอาจกล่าวได้ว่าหนังสือเล่มนี้ได้นำไปสู่การทบทวนความคิดว่าด้วยความเป็นสาธารณะและความเป็นส่วนพระองค์ของพระมหากษัตริย์ในทางการเมือง เจอร์โรม

²¹ Sharpe, in *Culture and Politics in Early Stuart England*, 134-35.

²² King of England Charles I. (1645). *The Kings Cabinet Opened: Or, Certain Packets of Secret Letters & Papers, Written with the Kings Own Hand, and Taken in His Cabinet at Nasby-Field, June 14. 1645. By Victorious Sr Thomas Fairfax; Wherein Many Mysteries of State ... Are Clearly Laid Open; Together, with Some Annotations Thereupon*, ed. Henry Parker, Thomas May and John Sadler. London: For Robert Bostock.

เดอ กรูต (Jerome de Groot) ชี้ว่า *The King Cabinet Opened* ใช้เทคนิคการเรียงเรียงและการเรียงพิมพ์ทำให้มีลักษณะคล้ายบทละคร ส่วนของพระราชหัตถเลขาเป็นอักษรตัวเอนสลักับข้อเขียนของบรรณาธิการเป็นตัวอักษรปกติ คล้ายกับบทละครที่ประกอบด้วยคำพูดโต้ตอบระหว่างตัวละครและมีการใช้คำพูดบรรยายเหตุการณ์จากมุมมองของผู้เรียงเรียงเอง²³ ฝ่ายสนับสนุนกษัตริย์เองก็ตอบโต้อย่างรวดเร็วด้วยวิธีเดียวกัน โดยได้ตีพิมพ์ *Some Observations upon Occasion of the Publishing their Majesties Letters* ในปี 1645 ที่พยายามยืนยันความศักดิ์สิทธิ์ของพระราชหัตถเลขาโดยปฏิเสธว่าเป็นเอกสารปลอม ยืนยันการแยกกระหว่างพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนพระองค์ อีกทั้งชี้ว่าการเผยแพร่พระราชหัตถเลขาโดยมิได้รับพระราชานุญาตเป็นเรื่องผิดธรรมชาติและผิดต่อเหตุและผล การเผยแพร่จดหมายดังกล่าวเป็นการนำพาผู้ได้ปกครองล่วงเข้ามาสู่ปริมณฑลของผู้ปกครองซึ่งเป็นเอกสิทธิ์ของพระมหากษัตริย์ เป็นสิ่งผิดระเบียบธรรมชาติจึงยอมรับหนังสือเล่มนี้ไม่ได้²⁴

ในช่วงสงครามกลางเมืองมีข้อเขียนหลายรูปแบบที่ทั้งสองฝั่งระดมตีพิมพ์ต่อสู้กัน นำเสนอข้อมูลและข้อถกเถียงเพื่อต่อสู้ทางอุดมการณ์พร้อม ๆ กับการดำเนินสงคราม ส่งผลให้ความรู้และข้อมูลที่เดิมเป็นความลับแห่งรัฐ (*arcana imperii*) ถูกนำเข้าสู่การถกเถียงในทางสาธารณะผ่านสิ่งพิมพ์ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวไม่ได้เป็นของฝ่ายสนับสนุนรัฐสภาเพียงฝ่ายเดียว หากแต่ฝ่ายสนับสนุนกษัตริย์ก็ใช้ยุทธศาสตร์เดียวกันด้วย โดยเฉพาะที่ปรากฏในหนังสือเล่มสำคัญ คือ *Eikon Basilike: The Pourtrature of His Sacred Majestie in His Solitudes and Sufferings* ที่ตีพิมพ์ในปี 1649 หนังสือเล่มนี้ได้รับการตีพิมพ์หลังพระเจ้าชาร์ลส์ถูกบั่นทอนชีวิตเพียงไม่กี่วัน *Eikon Basilike* ถูกเขียนในลักษณะของอัตชีวประวัติของพระเจ้าชาร์ลส์ โดยวางอยู่บนการดำเนินเรื่องและน้ำเสียงของคำสั่งเสียส่วนตัวคล้ายกับ *Basilikon Doron* ของพระราชบิดา *Eikon Basilike* ทำให้การประหารพระเจ้าชาร์ลส์กลายเป็นมรณสักขีและทำให้พระเจ้าชาร์ลส์มีสถานะเทียบเท่านักบุญ โดยถูกนำไปเคารพบูชาโดยผู้นิยมกษัตริย์ในเวลาต่อมา *Eikon Basilike* ยังมีสถานะเป็นหนังสือศักดิ์สิทธิ์ของผู้นิยมกษัตริย์ อีกทั้งส่งผลสะท้อนทางการเมืองในทางบวกต่อฝ่ายสนับสนุนกษัตริย์อย่างมาก หนังสือเล่มนี้นำเสนอภาพลักษณ์ของพระเจ้าชาร์ลส์เป็นกษัตริย์ผู้เปิดเผยความอ่อนแอในแบบมนุษย์และเปิดเผยเบื้องลึกของพระราชหฤทัยตามแบบวรรณกรรมคำสารภาพของนักบุญ ขณะเดียวกันก็นำเสนอในลักษณะเป็นคำให้การต่อหน้าสาธารณชน²⁵

²³ De Groot, J. (2004). *Royalist Identities*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 72-74.

²⁴ *Ibid.*, 74.

²⁵ Sharpe, K. (2013). *Reading Authority and Representing Rule in Early Modern England*.

นอกจากเป็นการนำความศักดิ์สิทธิ์และลึกลับกลับสู่องค์พระมหากษัตริย์แล้ว ยังเป็นการทำให้พระมหากษัตริย์มาอยู่ในที่สาธารณะผ่านการบริโภคและบุชภาพแทน

หลังจาก *Eikon Basilike* ตีพิมพ์ได้เพียง 8 เดือน จอห์น มิลตัน (John Milton) ได้ตีพิมพ์ *Eikonoklastes* (1649) โดยเขียนขึ้นมาเพื่อโต้แย้งในทุกประเด็นได้อย่างสมเหตุสมผล หากแต่ก็มีอาจส่งผลสะท้อนต่อสถานะความศักดิ์สิทธิ์ของ *Eikon Basilike* และลัทธิบูชาพระเจ้าชาร์ลส์ได้ ในท้ายที่สุดแล้วลัทธิบูชาพระเจ้าชาร์ลส์กลับยิ่งยืนยันกว่าระบอบประชาธิปไตยเสียอีก ขณะที่วรรณกรรมของฝ่ายสนับสนุนรัฐสภากล่าวถึงระบอบการเมืองตามอุดมคติของตน ว่าต้องวางอยู่บนการเปิดเผยความลับแห่งรัฐ ในทางตรงกันข้ามฝ่ายสนับสนุนกษัตริย์ก็ใช้ลักษณะย้อนแย้งดังกล่าวเพื่อสถาปนาราชบัลลังก์กลับขึ้นมา เห็นได้ว่า ความย้อนแย้งและคลุมเครือระหว่างความลับกับความเป็นสาธารณะนั้นแสดงออกผ่านข้อเขียนของกษัตริย์ราชวงศ์สจวร์ตชัดเจนกว่ากษัตริย์ราชวงศ์ทูดอร์

4. วรรณกรรมประวัติลับกับความแพร่หลายของความลับ

เมื่อสงครามกลางเมืองสิ้นสุดลง ชัยชนะของฝ่ายรัฐสภานำไปสู่การสถาปนาประชาธิปไตย และท้ายที่สุดเกิดการฟื้นฟูราชบัลลังก์ ในรัชสมัยพระเจ้าชาร์ลส์ที่ 2 (Charles II of England) และรัชสมัยพระเจ้าเจมส์ที่ 2 (James II of England) ยังคงมีการวิจารณ์พระราชอำนาจในหลายกรณีก่อปรกกับความขัดแย้งระหว่างราชบัลลังก์และรัฐสภา ในยุคที่มีการขยายตัวของสิ่งพิมพ์อย่างต่อเนื่อง ได้เกิดวรรณกรรมในรูปแบบใหม่และเป็นที่ยอมรับที่เรียกว่า “ประวัติลับ” (Secret History) ชื่อดังกล่าวมาจากการแปล *Anekdotia* ข้อเขียนของโปรโคเปียส (Procopius) นักประวัติศาสตร์ไบเซนไทน์ในศตวรรษที่ 6 *Anekdotia* กล่าวถึงเรื่องทางเพศและพฤติกรรมพิศดารของจักรพรรดิจัสติเนียน (Justinian I) และจักรพรรดินีธีโอดอรา (Theodora) *Anekdotia* ได้รับการแปลและตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษในปี 1674 ภายใต้ชื่อ *The Secret History of the Court of the Emperor Justinian* โดยเป็นหนังสือภาษาอังกฤษที่ทำให้คำว่า “secret history” แพร่หลายและกลายเป็นแม่แบบทางวรรณกรรมภายใต้ชื่อเดียวกัน

วรรณกรรมกลุ่มนี้มักจะเล่าถึงกษัตริย์หรือผู้ปกครองในยุคอดีต รวมถึงผู้รักคนสำคัญ ๆ ของกษัตริย์ด้วย โดยนิยมนำเสนอในลักษณะของบันทึกลับเรื่องส่วนตัวที่มาจากปากคำบุคคลใกล้ชิด ตัวอย่างได้แก่ *The Secret History of the Reigns of K. Charles II and K. James II* (1690), *The Secret History of the Duchess of Portsmouth* (1690), *The Cabinet Open'd: or, the Secret History of the Amours of Madam de Maintenon with the French King* (1690) และ *The Royal Mistresses of France, or, The Secret History of the Amours of All the French Kings* (1695) วรรณกรรมกลุ่มนี้ได้รับความนิยมและได้รับการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง

ความนิยมของข้อเขียนประเภท “ประวัติลับ” นี้เข้มข้นมากราวปลายศตวรรษที่ 17 “ประวัติลับ” เป็นรูปแบบทางวรรณกรรมที่วิพากษ์วิจารณ์ราชบัลลังก์สมบูรณาญาสิทธิราชย์ในทางอ้อม ทั้งนี้เพราะราชสำนักในระบอบกษัตริย์นั้น ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์และพระเกียรติของกษัตริย์ งานประเภท “ประวัติลับ” นี้ตั้งคำถามกับประวัติศาสตร์ราชบัลลังก์แบบทางการและชี้ให้เห็นถึงการสร้างภาพ ทั้งยังมีหนังสือหลายเล่มที่ใช้ชื่อ “Cabinet Open'd” ที่ล้อกับหนังสือ *The King Cabinet Opened* ที่ตีพิมพ์ในช่วงสงครามกลางเมือง

วรรณกรรม “ประวัติลับ” นี้มุ่งไปที่เรื่องผิดศีลธรรมทางเพศหรือผิดทำนองครองธรรมในทางการเมืองของกษัตริย์หรือผู้ปกครอง เป็นเรื่องราวแบบเปิดโปงราชสำนักโดยเฉพาะเรื่องส่วนพระองค์ในห้องบรรทม ซึ่งให้เห็นว่าเบื้องหลังเรื่องบ้านเมืองนั้นเต็มไปด้วยแรงผลักดันจากเรื่องส่วนตัว ในทางอุดมการณ์แล้วมีนัยว่าสิ่งนี้เกิดขึ้นเมื่อบ้านเมืองถูกปกครองโดยผู้ที่ทำตามอำเภอใจและปราศจากการคำนึงถึงกฎหมาย อีกทั้งเป็นการเปิดเผยความลับแห่งรัฐและมีนัยถึงการทำลายรัศมีแห่งความลับของการปกครองระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์²⁶ ความนิยมวรรณกรรมประเภทนี้สื่อถึงความต้องการจำกัดและวิจารณ์ *arcana imperii* การเกิดขึ้นและความนิยมของข้อเขียนประเภทเปิดโปงความลับสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการให้เป็นสาธารณะและความต้องการทำลายรัศมีแห่งความลับในทางการเมือง

พัฒนาการของระบบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญในช่วงปลายศตวรรษที่ 17 และต้นศตวรรษที่ 18 ส่งผลให้เกิดการพิมพ์เสรีและการขยายตัวของสิ่งพิมพ์ หลังการปฏิวัติอันรุ่งโรจน์ในปี 1688 เกิดความนิยมงานเขียนประเภทเปิดโปงเรื่องลับผ่านข่าวลือและคำกอสซิป โดยมีทั้งลักษณะเรื่องเกินจริงและเรื่องที่มีเค้าโครงจากเรื่องจริง รวมถึงมีความสนใจในข้อเขียนประเภทเรื่องส่วนตัวหรืออื้อฉาวเกี่ยวกับผู้มีอำนาจ ครอบคลุมสมาชิกพระบรมวงศานุวงศ์ นักการเมืองและซุ๊รักของคนเหล่านั้น ทั้งนี้ก็เพื่อวิจารณ์การปะปนกันระหว่างเรื่องส่วนตัวกับชีวิตการเมือง ยุทธศาสตร์ที่ซบอัยที่สุดคือการนำเสนอเรื่องทางเพศควบคู่ไปกับทฤษฎีสมคบคิด การเปิดโปงเรื่องลับและรูปแบบการเล่าเรื่องดังกล่าวยังส่งผลไปสู่แวดวงวรรณกรรมและสิ่งพิมพ์ในวงกว้าง นิตยสารยอดนิยมอย่าง *Tatler* ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี 1709 ถึง 1711 และ *Spectator* ที่ตีพิมพ์ระหว่างปี 1711 ถึง 1712 โดยนิตยสารทั้งสองฉบับนี้เป็นของโจเซฟ แอดดิสัน (Joseph Addison) และริชาร์ด สตีล (Richard Steele) รวมไปถึงงานประพันธ์ของนักประพันธ์ 3 ท่าน สมญา "fair triumvirate of wit" ที่ประกอบด้วยเอลิซา เฮย์วูด (Eliza Haywood) เดลารีวีเวียร์

²⁶ Bullard, R. (2009). *The Politics of Disclosure, 1674-1725: Secret History Narratives*. London: Pickering & Chatto, 8.

แมนลีย์ (Delarivier Manley) และอะฟรา เบห์น (Aphra Behn) ต่างก็หยิบยืมเอาแนวทางการประพันธ์และนัยทางการเมืองของข้อเขียนประเภท “ประวัติลับ” ไปใช้

ใน *The Structural Transformation of the Public Sphere* เยอร์เกน ฮาเบอร์มาส (Jurgen Habermas) กล่าวถึงนิตยสาร *Tatler* และ *Spectator* และการขยายตัวของสิ่งพิมพ์ในช่วงเวลาดังกล่าวว่าเป็นปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อข้อเสนอว่าด้วยการเกิดขึ้นของ “พื้นที่สาธารณะแบบกระฎุมพี” (bourgeois public sphere) อันเป็นสิ่งบ่งชี้ถึงการเกิดขึ้นของวัฒนธรรมการเมืองรูปแบบใหม่ที่สำคัญกับการสนทนาถกเถียงและการเข้าร่วมทางสังคมที่เปิดกว้างขึ้นและเป็นสาธารณะ²⁷ ขณะที่นิโคลาส พาร์สันส์ (Nicola Parsons) ก็ได้ชี้ให้เห็นว่านิตยสารทั้ง 2 ฉบับนั้น สะท้อนให้เห็นว่าวัฒนธรรมการปกปิดและการเปิดโปงทางการเมืองนั้นได้เข้ามาในแวดวงวรรณกรรมในช่วงศตวรรษที่ 18 ด้วย²⁸

5. สรุป

ในกรณีอังกฤษระหว่างศตวรรษที่ 17 และต้นศตวรรษที่ 18 ที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นถึงความย้อนแย้งภายใต้ความคิดและวิกฤติการเมืองซึ่งเริ่มขึ้นในสมัยของกษัตริย์ราชวงศ์สจวต ที่ความลับต้องเข้าสู่พื้นที่สาธารณะภายใต้สายตาของพลกนิกร หนึ่งในปัจจัยสำคัญคือ การขยายตัวของสิ่งพิมพ์ที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองของทั้งฝ่ายสนับสนุนกษัตริย์และฝ่ายต่อต้าน ภายใต้ความผันผวนทางการเมืองที่ตามมา ความหมกมุ่นต่อความลับและการเปิดเผยยังดำเนินต่อไป และได้ส่งผลมาถึงรสนิยมทางวรรณกรรม โดยที่วรรณกรรมเหล่านั้นเป็นปรากฏการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อข้อเสนออันทรงอิทธิพลของเยอร์เกน ฮาเบอร์มาส

อย่างไรก็ดีสิ่งที่อาจพอเรียกได้ว่าวัฒนธรรมการเมืองเรื่องความลับในอังกฤษนี้มีลักษณะแตกต่างไปจากกรณีฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 18 ก่อนข้างมาก ในกรณีฝรั่งเศส สิ่งที่ปรากฏชัดเจนคือคำวิจารณ์นั้นมาจากปราชญ์ฟีโลโซฟที่โจมตีวัฒนธรรมการเมืองเรื่องความลับของราชสำนักบูบง โดยปรากฏในวรรณกรรมคำสอน วรรณกรรมเสียดสีการเมืองและข้อเขียนรูปแบบอื่น ๆ คำวิจารณ์นี้สะท้อนทัศนะของชนชั้นสูงระดับล่างหรือกระฎุมพีที่มีต่อราชสำนัก ประเด็นวิจารณ์ไม่ได้กล่าวถึงความขมขื่นระหว่างความเป็นส่วนตัวกับความเป็นสาธารณะ ดังเช่นกรณีอังกฤษ แต่กลับวิจารณ์ลักษณะทั่วไปของสังคมราชสำนักทั้งในเชิงสถาบันและ

²⁷ Habermas, J. (1989). *The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a Category of Bourgeois Society*. Cambridge: Polity, 42-43.

²⁸ Parsons, N. (2009). *Reading Gossip in Early Eighteenth-Century England*, *Palgrave Studies in the Enlightenment, Romanticism and Cultures of Print*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 31-37.

ระบบคุณค่า คำวิจารณ์ดังกล่าวมีนัยสำคัญคือ ราชสำนักสูญเสียสถานภาพการเป็น “ที่เรียนรู้โลก” (school of the world) ดังที่เคยปรากฏในวรรณกรรมคู่มือข้าราชการยุคเรอเนสซองส์ ที่ให้ความรู้เรื่องการวางตนและมารยาท โดยคำวิจารณ์เหล่านี้มองราชสำนักว่าเป็นแหล่งบ่มเพาะจิตสำนึกและบุคลิกที่โปปดและฉ้อฉล คุณภาพการดำรงอยู่อย่างสงบสุขของมนุษย์และของสังคมโดยรวม ในแง่หนึ่งนอกจากเป็นการวิจารณ์ความลับและการซ่อนเร้นของชนชั้นปกครองและราชสำนักแล้ว ยังเป็นการวิจารณ์หลักคิดทางการปกครองที่มีมาตั้งแต่อดีตกาลยุคเรอเนสซองส์ที่เชื่อว่าความลับและความเร้นลับนั้นสอดคล้องกับความมั่นคงแห่งรัฐ

ค่านิยมชุดใหม่ที่ถูกเสนอขึ้นมาแทนคือ ความจริงใจ (Sincerity) และความซื่อตรง (Honesty) โดยเชื่อว่าเป็นคุณค่าที่มีพลังทางการเมือง ค่านิยมใหม่นี้ปรากฏชัดในฝรั่งเศสมากกว่าในที่อื่นๆ ค่านิยมชุดนี้เป็นรากฐานที่สำคัญต่อการวิจารณ์ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ โดยได้เสนอแนวคิดเรื่อง “สุภาพบุรุษ” แบบใหม่ผู้ใช้ชีวิตในสังคมเมือง ผู้ที่ยืนยันและแสดงออกถึงตัวตนและความเป็นปัจเจกชนของตนสู่ภายนอก มีความเสมอต้นเสมอปลายและความน่าเชื่อถือ เชื่อว่าเป็นหัวใจของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีและการยอมรับทางสังคม อีกทั้งเป็นรากฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันในสังคม²⁹ ต่อมาสิ่งนี้เป็นชุดคุณค่าหลักที่ท้าทายวัฒนธรรมความลับและได้มีส่วนในการเรียกร้องการเปิดกว้างในการรับรู้ข่าวสาร

เมื่อเข้าสู่ศตวรรษที่ 19 เกิดกระแสความคิดที่ให้คุณค่ากับการเปิดกว้างทางการเมืองและความเป็นสาธารณะ จอห์น สจวต มิล (John Stuart Mill) นักปรัชญาชาวอังกฤษ ได้เรียกร้องสิทธิพลเมืองในการตรวจสอบรัฐบาลและการเข้าถึงข้อมูลอย่างเสรี³⁰ แต่หนึ่งในนักคิดที่แตกต่างที่สุดน่าจะเป็น เยเรมี เบนแทม (Jeremy Bentham) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความเป็นสาธารณะและความโปร่งใสทางการเมือง ในข้อเขียน “Of Publicity” ที่ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1843 เบนแทมได้ปฏิเสธแนวคิดเรื่องความลับทางการเมืองอย่างหมดจด เบนแทม กล่าวว่า “หากปราศจากความเป็นสาธารณะแล้ว ความดั่งามใด ๆ มีอาจคงทน ภายใต้การอุปถัมภ์ของความ เป็นสาธารณะ ความชั่วมีอาจดำเนินต่อไปได้”³¹ ยิ่งไปกว่านั้นในข้อเขียนของเบนแทมที่เชื่อว่า

²⁹ Gestrich, A. (1994). *Absolutismus Und Öffentlichkeit: Politische Kommunikation in Deutschland Zu Beginn Des 18. Jahrhunderts*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 68-69.

³⁰ Birkinshaw, P. (2010). *Freedom of Information: The Law, the Practice and the Ideal*. Cambridge: Cambridge University Press, 23-24.

³¹ Bentham, J. (1843). *The Works of Jeremy Bentham Volume 2*, ed. John Bowring. Edinburgh: William Tait, 314. แปลโดยผู้แต่ง

Deontology or, the Science of Morality ตีพิมพ์ในปี 1834 กล่าวถึงการอุปมาโลกทางการเมือง และโลกมนุษย์ทั้งโลกว่าเป็นดัง

สนามกีฬาที่มนุษย์ทุกคนออกท่าทางให้มนุษย์คนอื่น ๆ ได้ชม ซึ่งกันและกัน ทุกท่าทางและทุกความเคลื่อนไหวของแขนขา และสีหน้า ความเคลื่อนไหวของผู้คนเหล่านั้นส่งผลต่อความสุขของผู้ชมทุกคนอย่างเห็นได้ชัด โดยเป็นที่สังเกตเห็น และถูกบันทึกไว้³²

เบนแทมกล่าวถึงสภาวะความโปร่งใสทางการเมืองอย่างสุดโต่ง โดยปฏิเสธการมีความลับที่เลยไปถึงขั้นไม่มีความเป็นส่วนตัว กระแสความคิดทางการเมืองในช่วงเวลานี้เป็นไปในทิศทางที่ว่า ความเป็นสาธารณะเป็นดังยารักษาโรคร้ายทางการเมืองสารพัดโรค หากมองย้อนกลับไปในยุคเรอเนซองส์ ก็จะพบว่า ความลับและการซ่อนเร้นมีสรรพคุณการเมืองที่มีประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตาม ในสังคมการเมืองสมัยใหม่โดยเฉพาะในระบบราชการและเชิงปฏิบัติแล้ว ยังคงเห็นได้ว่าการปกปิดและความลับยังอยู่ควบคู่ไปกับประสิทธิภาพการบริหารปกครอง ดังที่แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) กล่าวถึงระบบราชการสมัยใหม่ว่ามีความพยายามในการครองอำนาจอยู่เหนือพลเมืองโดยใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ รวมถึงการปกปิดความรู้และซ่อนเร้นเจตนาที่แท้จริง การปกปิดและความลับสามารถปกป้องเจ้าหน้าที่จากการวิจารณ์และการแทรกแซงจากภายนอกลำดับบังคับบัญชา³³ ผ่านข้อเขียนของทั้งเบนแทมและเวเบอร์ เห็นได้ว่ารัฐสมัยใหม่ที่เป็นรูปเป็นร่างในศตวรรษที่ 19 นี้ยังคงหมกมุ่นกับความลับและความโปร่งใสไปพร้อมๆ กัน

³² Bentham, J. (1834). *Deontology; or the Science of Morality. In Which the Harmony and Coincidence of Duty and Self-Interest, Virtue and Felicity, Prudence and Benevolence Are Explained ...* , ed. John Bowring. London: Longman & Co., 101.

³³ Weber, M. (1946). *From Max Weber: Essays in Sociology*, ed. Hans Heinrich Gerth, and C. Wright Mills. New York: Oxford University Press, 233.

References

- Bentham, J. (1834). *Deontology; or the Science of Morality. In Which the Harmony and Coincidence of Duty and Self-Interest, Virtue and Felicity, Prudence and Benevolence Are Explained*. Edited by John Bowring. London: Longman & Co.
- _____. (1843). *The Works of Jeremy Bentham Volume 2*. Edited by John Bowring. Edinburgh: William Tait.
- Birkinshaw, P. (2010). *Freedom of Information : The Law, the Practice and the Ideal*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bobbio, N., & Viroli, M. (2003). *The Idea of the Republic*. Cambridge: Polity.
- Bullard, R. (2009). *The Politics of Disclosure, 1674-1725 : Secret History Narratives*. London: Pickering & Chatto.
- Charles I, King of England. (1645). *The Kings Cabinet Opened: Or, Certain Packets of Secret Letters & Papers, Written with the Kings Own Hand, and Taken in His Cabinet at Nasby-Field, June 14. 1645. By Victorious Sr Thomas Fairfax; Wherein Many Mysteries of State ... Are Clearly Laid Open; Together, with Some Annotations Thereupon*. Edited by Henry Parker, Thomas May and John Sadler. London: Printed for Robert Bostock.
- de Groot, J. (2004). *Royalist Identities*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Fischlin, D., & Fortier, M. (Eds). (2002). *Royal Subjects : Essays on the Writings of James VI and I*. Detroit: Wayne State University Press.
- Gestrich, A. (1994). *Absolutismus Und Öffentlichkeit : Politische Kommunikation in Deutschland Zu Beginn Des 18. Jahrhunderts*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- Goldberg, J. (1983). *James I and the Politics of Literature: Jonson, Shakespeare, Donne and Their Contemporaries*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Habermas, J. (1989). *The Structural Transformation of the Public Sphere: An Inquiry into a Category of Bourgeois Society*. Cambridge: Polity.
- James I, King of England. (1918). *The Political Works of James I*. Edited by Charles Howard McIlwain. Cambridge: Harvard University Press.
- _____. (1887). *Basilikon Doron, or His Majestys Instructions to His Dearest Sonne, Henry the Prince*. London: Wertheimer, Lea & Co.

- Jütte, D. (2015). *The Age of Secrecy: Jews, Christians, and the Economy of Secrets, 1400-1800*. New Haven and London: Yale University Press.
- Kantorowicz, E. H. (1955). "Mysteries of State: An Absolutist Concept and Its Late Mediaeval Origins. *The Harvard Theological Review*, 48(1), 65-91.
- _____. (1957). *The King's Two Bodies; a Study in Mediaeval Political Theology*. Princeton: Princeton University Press.
- McIlwain, C.H. (1918). *The Political Works of James I*. Cambridge: Harvard University Press.
- Mondi, M. (2007). The Speeches and Self-Fashioning of King James VI and I to the English Parliament, *Constructing the Past*, 8(1), 1604-1624.
- Morrill, J. S., Slack, P., Woolf, D. R., & Aylmer, G. E. (Eds). (1993). *Public Duty and Private Conscience in Seventeenth-Century England: Essays Presented to G.E. Aylmer*. Oxford: Clarendon Press,
- Neocleous, M. (2003). *Imagining the State*. Maidenhead: Open University Press.
- Parsons, N. (2009). *Reading Gossip in Early Eighteenth-Century England*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Sharpe, K., & Lake, P. (Eds). (1994). *Culture and Politics in Early Stuart England*. Basingstoke: Macmillan.
- Sharpe, K. (2013). *Reading Authority and Representing Rule in Early Modern England*. London: Bloomsbury.
- Tuck, R. (1993). *Philosophy and Government, 1572 - 1651*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Viroli, M. (1992). *From Politics to Reason of State: The Acquisition and Transformation of the Language of Politics, 1250 - 1600*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Weber, M. (1946). *From Max Weber: Essays in Sociology*. Edited by Hans Heinrich Gerth, and C. Wright Mills. New York: Oxford University Press.
- Zwicker, S. N. (1993). *Lines of Authority: Politics and English Literary Culture, 1649-1689*. Ithaca and London: Cornell University Press.